

گیاهی که می‌تواند دیابت را کنترل کند گیاهی که می‌تواند دیابت را کنترل کند

بررسی‌های یک مطالعه نشان داد که گیاه شقاق ایرانی می‌تواند باعث کاهش قند خون موش‌های دیابتی شده، شود.

بررسی‌های یک مطالعه نشان داد که گیاه شقاق ایرانی می‌تواند باعث کاهش قند خون موش‌های دیابتی شده، شود.

به گزارش ایسنا، گیاه «شقاق ایرانی» بومی جنگل‌های شمال ایران است. بررسی‌ها نشان داده که گونه‌های دیگر این گیاه در طب سنتی چین، برای درمان دیابت مورد استفاده قرار می‌گیرند و سبب کاهش قابل توجه قند خون می‌شوند.

با توجه به همین موضوع، پژوهشگران دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران، در مطالعه‌ای تاثیر گیاه شقاق ایرانی‌که گونه بومی ایران است را بر کاهش قند خون موش‌های دیابتی شده، بررسی کردند.

فرامرز آذری؛ پژوهشگر گروه فارماکوکونوزی دانشگاه علوم پزشکی تهران و سیده نرگس ساداتی لمردی؛ پژوهشگر گروه مرکز تحقیقات طب و داروسازی سنتی دانشگاه علوم پزشکی تهران، به همراه دیگر همکارانشان در این مطالعه مشارکت داشتند.

برای انجام این مطالعه؛ گیاه شقاق ایرانی توسط گیاه شناسان از منطقه سنگده ساری جمع‌آوری شد. ریزوم (ساقه زیرزمینی) آن را پس از شستشو، خشک کردند و سپس از آن عصاره‌گیری انجام دادند.

به منظور بررسی اثر این گیاه بر دیابت، پژوهشگران ۲۰ موش صحرایی را توسط دارو دیابتی کردند و به آن‌ها دوزهای مختلفی از عصاره گیاه شقاق (۲۰۰، ۴۰۰ و ۸۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم) خوراندند. در شروع آزمایش و پس از آن به صورت هفتگی از موش‌ها خون گرفته و قند خون آن‌ها اندازه‌گیری شد. در پایان پس از ۲۸ روز موش‌ها برای بررسی بیشتر، تشریح شدند.

یافته‌های پژوهشگران نشان داد که بالاترین دوز از عصاره گیاه شقاق (۸۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم) توانست قند خون موش‌های دیابتی شده را بعد از ۲۸ روز به میزان ۲۵ درصد نسبت به قند خون موش‌های گروه کنترل، کاهش دهد. دوز ۴۰۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم هم توانست، بالا رفتن قند خون موش‌های دیابتی را کنترل کند و در همان مقدار زمان شروع آزمایش، نگه دارد.

همچنین بررسی نشان داد که عصاره ریزوم گیاه شقاق در دوزهای ۲۰۰ و ۴۰۰ گرم بر کیلوگرم اثر آنتی‌اکسیدانی بهتری نسبت به دوز بالاتر دارند.

پژوهشگران این مطالعه می‌گویند: «عصاره اتانولی ریزوم گیاه شقاق ایرانی اثر هایپوگلیسمیک (کاهنده قند خون) در موش صحرایی دیابتی دارد که این اثر می‌تواند به حضور ترکیباتی مانند ساپونین‌های استروئیدی، فلاونوئیدها و یا پلی‌ساکاریدها و مکانیسم‌هایی مانند کاهش تولید گلوکز کبدی، کاهش برداشت گلوکز از کبد و افزایش حساسیت گیرنده‌های انسولینی مرتبط باشد».

به اعتقاد پژوهشگران این تحقیق؛ برای شناسایی ترکیبات موثر در گیاه شقاق ایرانی، نیمه عمر عصاره گیاه، تاثیرات کاهنده قند خون در دوزهای بالاتر و ... لازم است مطالعات بیشتری انجام شود.

یافته‌های این مطالعه به صورت مقاله علمی پژوهشی با عنوان «بررسی اثر عصاره ریزوم گیاه شقاق ایرانی (Polygonatum orientale) بر کاهش قند خون در مدل دیابت القا شده با استرپتوزوسین در Rat» در فصل‌نامه گیاهان دارویی وابسته به پژوهشکده گیاهان دارویی جهاد دانشگاهی، منتشر شده است.